

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэмрэ и Правительствэрэ ягъэзет

ЮНЫГЪОМ икIэуххэм уагъэразэ

Пресс-конференцием къыратхыкIыгъ

Тигъэзет къызэрэхиутыгъагъэу, шышъхъэу и 9-м Адыгэ Республикэм мэкъу-мэщымкIэ иминистрэу Юрий Петровым мыгъэрэ Юныгъом фэхъугъэ кIэуххэм афэгъэхъыгъэ пресс-конференцие зэхыгъагъ. Ащ хэлэжъагъэх республикэ гъэзетхэм, Адыгеим и ГТРК, Мыекъопэ къэлэ телевидением, фэшъхъаф СМИ-хэу республикэм шызэхэшагъэхэм ялыкIо журналистхэр.

— Адыгэ Республикэм и Лышъхъэу Тхьагъушынэ Аслъани, ащ икоманди мыгъэрэр я 5-рэ Юныгъоу зэпачыгъ, илъэситфым къыкIоцI республикэм лэжыгъэу къышхъахыжыгъэр ипчъагъэкIэ зэрэзеткI шлагъо шылэп, — пресс-конференциер къызылэуихыгъэ къылуагъ Юрий

Петровым. — Краснодар краим Юныгъом икIэуххэм афэгъэхъыгъэу лэжыгъэм имэфэкIэу шызэхэшагъэм тиреспубликэ илыкIо купэу сызипэщадгъэр хэлэжъагъ, тигъунэгъушлэхэм лэжыгъэу гуахыжыгъэм гурытымкIэ гектар тельгытэу центнер 53-м ехъу къы-

рахи, тапэкIэ фэдэ къыхъамыкIыгъэу ашыгъэ гъэхъэгъэ иным фэшI тафэгъушлуагъ. Гектар тельгытэу лэжыгъэу шаугъоижыгъэмкIэ Краснодар краим апэрэ ыкIи ти Адыгэ Республикэ ятIонэрэ чIыпIэхэр Урысые Федерацием шаубытыгъэх. Ащ фэдэ гъэхъагъэу тшIыгъэм фэшI Урысыем мэкъу-мэщымкIэ иминистрэу а мэфэкIым хэлэжъэгъэ Елена Скрынник къытфэгъушлуагъ, ирзэныгъэ зыхэлъ гушылэхэр тиреспубликэ и Лышъхъэ фетIожыныху къыгъэлъэгъуэти фэдгъэцкIагъ.

(ИкIэух я 3-рэ н. ит).

РЕСПУБЛИКЭМ имэфэкI фэгъэхъыгъ

Адыгэ Республикэм ыныбжъ илъэс 20 зэрэхъурэм ипэгъокIэу Къыблэ федеральнэ шьолъырым ит апшгъэрэ еджапIэхэм ястуденческэ профсоюзхэм ялыкIохэр шышъхъэу и 18—21-м къушъхъэу Фышт дэкIоенхэу загъэхъабы. ИфIтхъабзэм кIэщакIо фэхъугъэх Адыгэ къэралыгъо университетым испортуристскэ гупчэу «Эдельвейс» зыфиIорэр, Къыблэ шьолъырымкIэ студентхэм якоординационнэ совет, УФ-м гъэсэныгъэмрэ шIэныгъэмрэкIэ иIофышIэхэм яреспубликэ профсоюз организации.

ЗекIогъур шышъхъэу и 18-м Мыекъопэ районым шырагъэжъэшт. Маршрутэу ащ

иIэщтыр: поселкэу Гъозэрыплъ — Партизан гъэхъунэр — перевалэу Гъозэрыплъ — къушъхъэу Фышт (метрэ 2867-рэ илъэгагъ) — поселкэу Гъозэрыплъ.

ИфIтхъабзэм хэлэжъэ зышIоигъохэм ялъэу тхылъхэр шышъхъэу и 15-м нэс зэхэщакIохэм къафарагъэхъынхэ амал яIэшт. Къушъхъэм дэкIоенхэу зызыгъэхъабыгъэхэм квалифицированнэ гидхэр арапхыштых. ЛыкIо куп пэпчъ къыздикIыгъэм елгытыгъэу субьектым ыкIи апшгъэрэ еджапIэм ябыракъхэр къыздахыныхэ ыкIи ахэр зыдагыгъэхэу къушъхъэм дэкIоенхэ алъэкIышт.

(Тикорр.).

Археологым и Мафэ ипэгъокI

Къэгъэлъэгъоным язэфэхъысыжъ

Археологым и Мафэ илъэс къэс шышъхъэу и 15-м дунаим шагъэмэфэкIы. Адыгэ Республикэм и Лъэпкъ музей шIэныгъэмкIэ иIофышIэу, АР-м культурэмкIэ изаслуженнэ иIофышIэу Тэу Аслъан археолог цIэрыIоу зэрэщытыр къыдэтлгыти, тигуапэу гушылэгъу тыфэхъу.

— Адыгеим иархеологмэ экспедицие инхэр зэхыгъэхэу амалышхо зэрамыIэр тэшIэ. Москва е нэмыкI къэлэ къыкIыргэм дэгъоу шыуадэлажъа?

— КъокIыпIэм шыпсэурэ лъэпкъхэм ямюзееу Мыекъуапэ дэтыри иIофым хэлэжъэ. Археологэу Владимир Эрлих купым ипашэу тигъэ ыпэкIэ мыутIэмэ япсэупIэжъэу шытыгъэ чIыпIэм цIэлыхъо — ар Мыекъуапэ пэчыжъэп, псэупIэу Подгорнэм дэжъ. ЯтIонэрэ купыр Теуцожь районым ипсыхъоу Дышгъэ инэпкъ тет гуашъхъэхэм ятIэ. Тигъэ ыпэкIэ я VII-рэ лIэшIэгъум къыхиубыгъэрэ ишIагъэхэр къагъотыгъэх.

— Санкт-Петербург къыкIыргэм гъэхъагъэ ашыгъа?

— Купым Любовь Головановар ипаш. Мыжъо лIэшIэгъум хэхъэрэ гъочIэгъэу цыф псэупIэу шытыгъэхэр археологмэ зэрагъашIэх.

— Археологмэ къагъотыр пкъыгъохэр музейхэм къащадгъэлажъагъэ?

— ШIэныгъэ лъапсэ яIэу къэгъэлъэгъонхэр къызылэутэхых. Тыркуем, Англиеи, Израилеи, Иорданием, Сирием, Францием къарыкIыгъэхэр тимудей джырэ уахътэ къэкIох, упчIэ гъэшIэгъонхэм тядэлэу.

— Адыгеим цыщ археологмэ ауэсрэ илъэсхэм къагъотыгъэм ащыщ тыщыгъэгъуазба?

— Лъэпкъ музейм идирикторэу Джыгунэ Фатимэ япашэу Псэкъупсэ дэжъ иошъхышIэмэ шIагъэх. Студентхэр ягъусэхэу тигъэ ыпэкIэ я III-рэ лIэшIэгъум тхьэлъэгъуапэу шытыгъэхэр, хъакъу-шыкъухэр къагъотыгъэх. Тхьэлъэгъуапэ 26-рэ агъэунафыгъ.

Шыгъыжыгъэхэр пкIэрапкIэхэу къычIахыгъэх.

— Адыгеим археологэу иIэр бэн.

— Ар тэрэз. ЯпчъагъэкIэ макIэхэми, яшIэныгъэкIи, яIофшIагъэкIи уащытхъунэу шыт. ЛэупэкIэ Нурбий къушъхъэхэм иIоф ащешIэ, саугъэтхэр егъэунэфых. Елена Черных наукем пыщагъ. Экспедициемэ чанэу ахэлэжъэ. Музейм ифондхэм язэгъэфэн пылъ, студентхэр иIофым къыхещэх. АР-м культурымкIэ икIэныжъхэм якъэушъу-мэн ыкIи ягъэфедэн апылъ Гъэ-ИорышIапIэм гъусэныгъэ дыгъIэу археологием зетэгъэушгъомбгъу.

— Адыгэ Республикэр илъэс 20 зэрэхъурэм шызэрэизгъокIыргэм сыда къыхэбгъэщы пшIоигъор?

— Александр Лесковыр япашэу Улапэ иIуашъхъэхэр затIыгъэхэр бжыхъэм илъэс 30 хъушт. Музейм иIофшIагъэу иIэр макIэп. Юбилейхэм яхъулIэу зэхыхъэхэр зэхэтIэщытх, Адыгэ Республикэм игъэхъагъэхэр къэдгъэлъэгъотыгъэх.

— Музейхэм яIофышIэхэр ащ чанэу хэлэжъэщытхэу тэгъэгъэ.

— Пшыпыи Фатимэ археологием пылъ, упчIэжъэгъу тэшIы. ТиIофшIэгъуэхэу Сынджыхь Маринэ, ГъукIэлI Аминэт, Сихьаджэко Иринэ, Нэфышгъэ Фатимэ, Къоц Асыет, Мамрыкыо Саидэ, нэмыкIэхэми музейм икIэ-гъэлъэгъонхэм афэгъэхъыгъэ къэбархэр цыфмэ къафалотэщытх, зэхэщэн иIофыгъомэ ахэлэжъэщытх.

— Аслъан, археологием фэгъэхъыгъэ тхылъ адыгабзэкIэ тхыгъэу джырблагъэ къыдэбгъэкIыгъ. Тигъэзетеджэсэмэ ацIэкIэ ащ пае сыпфэгъушIо.

— Тхьауегъэпсэу. Археологием зышIо-гъэшIэгъонмэ, музейхэм яIофышIэмэ мэфэкIым пае сэри сафэгъушIо шIоигъу.

— Гъэхъэгъагъэхэр ишъушIыныхэу ишъуфэтIо.

— Тхьауегъэпсэу. САХИДЭКЪО Нурбий.

Лъэпкъ музейм икIэгъэ-лъэгъонхэм ащыщхэр.

НыбжыкIэхэмрэ Ioфтхьабзэхэмрэ

Гэмэфэ зыгъэпсэфыгъо мафэхэм Мыекъуапэ иныбжыкIэхэм яуахтэ зэрагъаIорэр зэдгъашIэ тшIоигъоу къэлэ администрацием ныбжыкIэ IoфхэмкIэ иотдел ипашэу Ирина Сергеевам зыфэдгъэзагъ. Ioфтхьабзэу ныбжыкIэхэм афызэхашэхэрэм ащ тащигъэгъозагъ.

МэфишIым кыкIоцI зекIо шыIэгъэ ныбжыкIэхэм Мыекъуапэ шышхъэлум и 2-м кызагъэзэжым ны-тыхэр кьапэгъо-кIыгъэх. ЧыпIэ дахэхэу кьалъэгъугъэхэр, яуахтэ гъэшIэгъонэу зэрагъаIуагъэр ахэм кьафалотагъ. ЗэхэщакIохэм рэзэныгъэ гу-щылэхэр араIуагъ.

Республикэм щыщ кIэлэлэгъэхэ 20-м ин-структорхэр акIыгъухэу бэдзэогъум и 26-м зекIо ежыагъэх. Кавказ заповедникым ия 30-рэ гъогу рыкIуагъэх. Хы ШыуцIэм екIурэ кьушхъэхтхыр зэпачыгъ. Тыгъэмыпс пэмы-чыжэу палаткэхэр цагъалэх, мэфишIым кыкIоцI хы Iушгъом зыцагъэпсэфыгъ.

Мы Ioфтхьабзэр «Город без наркотиков» зыфиIорэ программэм кьыдихэлъытагъ. Мыекъопэ администрацием ныбжыкIэ IoфхэмкIэ иотдел илъэси 9 хуыгъу ар зэхэ-щэ. Илъэс 14-м кышцегъэжыагъэу илъэс 22-рэ зыныбжыкIэхэм ателъытагъ. Ахэр унэгъо зэгурымыложхэм кьарыкIыгъэхэр, чыпIэ кьин ифэгъэ кIэлэ зихэхъогъухэр арых.

Ирина Сергеевам кызыриIуагъэмкIэ, ныбжыкIэхэм шэн дэйхэр кьахэмыфэнхэр зэхэщакIохэм япшгъэрылъ шъхьаI. Пса-уныгъэм зэрар езыхышIхэр шыгъэзыегъэн-хэм фэгъэхыгъэ зэдэгущыIэгъухэр, спорт джэгуIкIэхэр, экстремальнэ чыпIэ уифэмэ узэрэпсэушIхэр, нэмыкIэхэри зекIо програм-мэм кьыдихэлъытагъэх.

НыбжыкIэхэр тыкъэзыуцухэрэ дунаим нэIуасэ зэрэфэхъухэрэм имызакъоу, пщэры-хьаныр зикIасэхэм якьулайныгъэ кьагъэ-лгъэгъуагъ, зекIоным ишгъэфхэр кьалэкIэ-хьагъэх.

Мыекъопэ кьэлэ администрацием ныб-жыкIэ IoфхэмкIэ иотдел илъэс къэс шIухьафтынэу муниципальнэ грантым икьы-дэхын фэгъэхыгъэ зэнэкъокъур зэхэщэ.

Адыгеим иобщественнэ организациехэм-рэ сэнэхъат хэхыгъэхэр зыцарагъэгъотырэ еджапIэхэмрэ азыфагу ар щэкIо.

Ирина Сергеевам кызырэхигъэщыгъэм-кIэ, социальнэ гумэкIыгъохэм язэшIохын кьыфаджэхэу Мыекъуапэ иобщественнэ организациехэмрэ сэнэхъат хэхыгъэхэр зы-царагъэгъотырэ еджапIэхэмрэ ныбжыкIэ программэу яIэхэм зэнэкъокъур афэгъэ-хыгъ. НыбжыкIэхэм ягукъэкIхэр щылэ-ныгъэм щыпхырашынхэмкIэ Мыекъопэ кьэлэ администрациер IэпыIэгъу зэрафэ-хьурэ лъэныкьохэм грантыр ащыщ.

Зэнэкъокъум хэлэжъэнэу шIоигъоныгъэ зилэхэм шышхъэлум и 15-м нэс зэхэщакIо-мэ макъэ арагъэлумэ хъушIт. Шыуагъэ зы-хэлэ общественнэ Ioфтхьабзэхэм ныбжыкIэ-хэм зыкьащагъэлъэгъон амал агъотын, социальнэ мэхъанэ яIэу проектхэр гъэпсы-гъэнхэ фае. Шэн дэйхэр аумышхэу, тыкъэ-зыуцухэрэ дунаим икъэухъумэн кьыфа-джэхэу, ныбжыкIэхэр патриотэу плу-гъэнхэм, культурэм IoфшIагъэхэр афэгъэ-хыгъэнхэу зэнэкъокъум кьыделъыгъ.

IoфшIагъэхэм уплъэкIун комиссиер ахэп-лэщит, уасэ афишIышIт, зэнэкъокъум те-кIоныгъэр кьышцызыхышIт нэбгырищыр кьыхихышIт. ЯгукъэкIхэр щылэныгъэм щыпхырашынэу сомэ мин 50 зырыз шIухьафтынэу аратышIт. IoфшIагъэхэм гумэкIыгъоу кьащалэтырэм, шыпкьагъэу, мэхъанэу яIэм анаIэ атырагъэтышIт.

Мыщ фэдэ зэнэкъокъум ныбжыкIэ от-делым мэхъанэшхо реты. Сэнаушыгъэ зы-хэлэ ныбжыкIэхэр кьыхагъэщынхэр, ягукъэкIхэр щылэныгъэм щыпхырашынхэ амал аритыныр отделым ипшгъэрылъ шъхьаI.

(Тикорр.).

МВД-м КЪЕТЫ

Адыгэ Республикэм хэгъэгу kIoцI IoфхэмкIэ и Министерствэ кызыритыркIэ, шышхъэлум и 1-м кышцегъэжыагъэу и 8-м нэс республикэм бзэджэшIэгъи 176-рэ щызэрахъагъ. Ахэр укIыгъэ Ioфэу 1, цыфым ыпкынынэ-лынэ шъобж хылыгъэхэр ты-рацагъэхэу 5, хуынкIэн бзэджэшIагъэу 4, тыгъуагъэхэу 38-рэ, гъэпцIагъэ зыхэлэ бзэджэшIэгъэ 12, нэмыкIэхэри.

Адыгеим игъогухэм хуыгъэ-шIэгъи 6 кьатехуыгъэу гъогу-патруль кьулыкъум ыгъэунэфыгъ. Ахэм нэбгыри 2 ахэкIодагъ, нэбгыри 6-м шъобжхэр атешагъэхэ хуыгъэ. Ешъуагъэу рулым kIэрысхэу водители 105-рэ кьаубытыгъ.

БзэджэшIэ нэбгырищыр псынкIэу кьаубытыгъ

Адыгеим иполициие икьулыкъу-шIэхэм яIо зэхэлъэу зэрахъэгъэ опе-ративнэ Ioфтхьабзэхэм яшIуагъэкIэ, бзэджэшIэгъэ хылыгъытIу псынкIэу зэхафын альэкIыгъ. Шышхъэлум и 7-м илъэс 24-рэ зыныбжэ kIэлакIэм кьалэу Краснодар дэт полицием иот-дел горэм зыкыфигъэзагъ. Ащ кызыриIуагъэмкIэ, пчэдыжым, сыхьатыр 6-м аджэ, урамхэу Ки-ровым ыцIэ зыхьырэмерэ Карасун-скэмрэ зыщызэхэкIыхэрэм джэ-щытызэ, амыгъэунэфыгъэ бзэджа-шIэр кьекIуалIи, kIэрахъомкIэ ыгъэ-щынэзэ, машинэм ригъэтIысхьагъ. БзэджашIэм нэмыкIэу автомобилэу БМВ-м джыри нэбгыритIу исыгъ. Лажэ зимылэ kIалIэр кьалэм дащи, республикэм ит дачэ горэм ащагъ. Нэужым ар агъэщынэзэ, мобильнэ телефоныр, плеерыр ыкIи дышгъэм хэшIыкIыгъэ Iальыныр тырахыгъэх.

БзэджашIэхэр зэрысыгъэхэ маши-нэр зыфэдэм епхыгъэ кьэбарыр гъо-гу-патруль кьулыкъум иIoфышIэхэм псынкIэу альагъэлэсыгъ. Сыхьат за-улэ тешIагъэу, полицейскэхэм опе-ративнэ-лгъышон Ioфтхьабзэхэр зэ-хашэхэзэ, бзэджэшIэ нэбгыри 3-р кьаубытыгъ. Ахэр поселкэу Инэм щэпсэух, илъэс 20—23-рэ аныбжэ, кьызалыгъухэм kIалэм тырахыгъэ пкыыгъохэр кьахыжыгъэх. Уго-ловнэ IoфитIу кьызыIуахыгъ, зэхэ-фынхэр макIох.

Янэ кьыриIуагъэр ыгъэцэкIагъ

Селю Красногвардейскэм щып-сэурэ бзылфыгъэу илъэс 37-рэ зы-ныбжым бзэджэшIэгъытIу зэрэзэ-рихьагъэм фэшI пшгъэдэкIыжэ ра-гъэхьышIт. Уголовнэ розыскым икьу-лыкъушIэхэм зэрагъэунэфыгъэмкIэ, мы бзылфыгъэм ишгъэожьые цыкIу янэжэ етыгъожьыгъ. Ащ фэдэ бзэ-джэшIагъэр зэрихьаным «фэзыгъэ-сагъэр» ян ары. Бзылфыгъэм кызы-риIуагъэмкIэ, мы село дэдэм щып-сэурэ янэ иунэ ахъщэ зэрилъыр ышIэщыгъ. Ежэ гуцафэ кьыфамы-шIыным пае, зыныбжэ имыкъугъэ kIэлэцIыкIум бзэджэшIагъэр зэри-хьанэу елъэлугъ. Ным кьыриIуагъэр сабым ыгъэцэкIагъ, янэжэ ыгъэ-тIылыгъэ сомэ мин 50-р кьышIуи-тыгъугъ. Зыныбжэ имыкъугъэр бзэджэшIагъэм зэрэхышIагъэм ыкIи зэрэтыгъуагъэм кьахэкIыкIэ, бзыл-фыгъэм ылъэныкьокIэ уголовнэ IoфитIу кьызыIуахыгъ.

Аркъ нэпцIыр ащэ

Мыекъопэ районым ит поселкэу Удобнэм щыщ пенсионеркэм аркъ нэпцIыр зэришIэщыгъэр полицием икьулыкъушIэхэм агъэунэфыгъ. Мыщ фэдэ бизнесым хэтыгъ селю Красногвардейскэм щыпсэурэ хулыгъыгъэу илъэс 42-рэ зыныб-жыри. Къуаджэу Кошхьаблэ щыщ хулыгъыгъэм иунэ аркъ нэпцIыр щидэщыгъ. Унэхэм кьарахыгъэ «народнэ» продукциер зэрэзэхэт шIыкIэр гъэунэфыгъэным фэшI джырэ лъэхъаным экспертизэр макIо.

ПСАУНЫГЪЭМРЭ АМБРОЗИЕМРЭ

Зэрарыбэ кьэзыхьырэ уцыжэ

Гэмэфэ мэфэ фабэхэм зыгъэпсэфыгъо лъэхъа-ныр кьазэрэдакIорэм имызакъоу, аллергием ыгъэ-гумэкIыхэрэм япсауныгъэ изытет зэцзыгъэкъорэ гумэкIыгъохэр кьыздахьых. Шышхъэлэу, Ioныгъо ма-зэхэр амброзиер кьэгъагъэ зыщыхьурэ лъэхъан. Ащ кьыпыкIырэ сэпацэм цыфхэм иягъэ арегъэкIы. ЖыкIэ кьэкIуапIэр зэфешы, нэпс кьыкIэчъыным, нэпс кьы-чъыным агъэгумэкIых. Амброзием игъэкIодынкIэ Ioфэу ашIэрэр зэдгъашIэ тшIоигъоу кьэкIырэ уцыжэ-хэм ягъэкIодын лыплъэрэ Россельхознадзорым и ГъэлорышIапIэу Адыгеим щылэм икъэралыгъо ин-спекторэу Къэлэзшэо Аскэр гущылэгъу тыфэхъугъ.

Мыгъэрэ гъэмафэ икьу фэ-дизэу чIыгум псы зэригъоты-гъэм кьыхэкIэу амброзиер нахь кIыр хуыгъэу специалистхэм кьалэ. ЧыпIэ зырызхэм ащ икIыхьагъэ сантиметрэ 30-м ашынэсы. Къэлэзшэо Аскэр кызыриIорэмкIэ, Мыекъуапэ ыкIи ащ кьыголь чIыпIэхэу гектар мин 17-м ехъум амбро-зиер кьашэкIы. Бэдзэогъум и 1-м кышцегъэжыагъэу Ioны-гъом и 1-м нэс карантин ыкIи кьэкIырэ уцыжхэр зэрагъэкIо-дэхэрэм ифито-санитарнэ уп-лэгъэкIуагъэ районхэм адэлажэ-рэм ичIыпIэ кьутамэу АР-м щылэм иIoфышIэхэм уплъэ-

кIунхэр зэхашэх. Администра-тивнэ правэуэкIоныгъэхэм я Кодексерэ федеральнэ унашгъоу «О карантине растений» зы-фиIорэмрэ зэрагъэцакIэхэрэм лъэплэх. Амброзием кьыпы-тэкъурэ kIэр чIыгум хамыгъэ-фэныр япшгъэрылъ шъхьаI. Сыда пIомэ илъэс заулэрэ чIы-гум ар хэлъы, етIанэ кьэкIынэу регъажэ.

Республикэм гъатхэмрэ гъэ-мафэмрэ kIасэу кызырэсыгъэ-хэм кьыхэкIэу натрыфымрэ тыгъэгъазэмрэ игъом апхьынэу хуыгъэп. Джы ахэр кьызыщы-кIырэ шъофхэм амброзиер ащэбагъо. Тыгъэгъазэр зэрылъ

шъофым гербицидхэр зыщыб-гъэфедэхэкIэ, уцыжым имы-закъоу кьэкIырэ культурэхэри ыгъэкIодышIтых. Арышэ, хэ-кIыжышIэу щылэхэр агъэфе-дэх. Ау зэфэдэу мы Ioфыгъом изэшIохын екIуалIэхэрэп. ИП-у «Говоркова» ыкIи ООО-у «На-ше дело» зыфиIохэрэ хьызмэт-шIапIэхэм яшгъофхэм амбрози-ем лъэшэу защеушгъомбгъу. МэкъумэщышIэ-фермер хьыз-мэтшIапIэу «Сохако» зыфиIорэм ишгъоф игъэкъэбзэн Iэпэдэлэл ашIыгъ.

Ау ащ дакIоу, щысэ зытеп-

хынэу щылэри макIэп. предпри-ятиеу ДСУ N 3-м, фирмэу «Агросоя», КФХ-у «Деменков» зыфиIохэрэм игъом уцыжыр раупкIы, гербицидхэр агъэфе-дэх.

ЧIыгу Iахьхэр зыIыгъхэм акIуачIэкIэ амброзиер агъэ-кIодыным фэгъэхыгъэ унашгъо щыл. Ар зымыгъэцакIэхэрэм тазырхэр атыралъхьэх: физи-ческэ лицэхэм сомэ 300-м кьы-щегъэжыагъэу сомэ 500-м нэс, предпринимательхэм сомэ 500-м кьышцегъэжыагъэу сомэ 1000-м нэс, юридическэ лицэхэм сомэ мини 5-м кьышцегъэжыагъэу сомэ мини 10-м нэс.

Къэлэзшэо Аскэр кызыри-IуагъэмкIэ, республикэм ирай-онхэм Мыекъуапэ зябгъап-шэкIэ, амброзием игъэкIодын зэрэпылгъым уигъэрэзэнэу щыт. Гушылэм пае, гъэрэкIо респу-бликэ ипподромым амброзиер бэу кьышыкIышIтыгъэмэ, джы ащ игъэкъэбзэн амалэу щылэр зэкIэ рахьылагъ.

Врач-аллергологхэм кьызы-ралорэмкIэ, амброзиер зэкIэмэ анахь аллерген ин. Ар кьэгъа-гъэ зыщыхьурэ лъэхъаным ал-

лергие зилэ цыфхэм кьыныш-хо альэгъу. Ащ кьыпыкIырэ сэпацэр километрэ 500—600-kIэ быбын елъэкIы. Жыыбгъэ зы-хуыкIэ нахь псынкIэу зеушгъом-бгъу. Аллергием ыгъэгумэ-кIыхэрэм ямызакъоу, цыф пса-ухэм ияпкынынэ-лынэ зэрар ри-хын ылъэкIышIт. Мы узыр бгъэхъужьын умылгъэкIышIтми, пшгъащызыхышIт уцхэр вра-чым кьыритхыкIышIтых. Ал-лергием игъом уземылазэкIэ, жьымыгъот кьыхэкIын ылъэ-кIышIт.

ДАУТЭ Анжел.

Ионыгъом икIэуххэм уагъэразэ

Пресс-конференцием кыратхыкIыгъ

хъаным диштэрэ технологиер зэрагъэаххэр ыкIи лэжыгъэ зэфэшхьафхэм ащыкIэгъэ минеральнэ чыгъэшлукхэр игъом зэралэглагъахьхэр арых.

**— Мэкъумэщ хъызмэ-
тым кыралыгъом сьд
фэдэ Iэпылэгъуа кыIэ-
кIыгъахьхэр?**

— Минеральнэ чыгъэшлукхэр ищыкIагъэм фэдизу гъэфедэ-гъэнхэм фэшI федеральнэ ыкIи республикэ бюджетхэм кьахэ-кIэу ахэм атырагъэкIодэрэ мыл-кум шыщ Iахь хуонэу субсиди-ехэр кьаратых. ИкIыгъэ ильэсым республикэм имэкъумэщ хъыз-мэт бюджет зэфэшхьафхэм кьарыкIэу Iэпылэгъуа кыIэ-кIэ-хьагъэр сомэ миллион 740-м кьеху. Мы ильэсым зэригъу-хьэрэмкIэ, пстэумкIи ащ фэдэ Iэпылэгъуа кыIэ-кIэ-хьагъэр сомэ миллион 800-м кышчымы-кIэнэу ары. Программэу «Къуа-джэм социальнэ хъахьхьыгъэ егъэшIыгъэныр» зыфиIорэм кызырэдильгъатэрэ тетэу сомэ миллион 100-м еху кьатIуп-щыт. Ащ дакIоу зэкIэ креди-тэу кьаIахьхэрэм апае субси-дихэри аратых. Ахэр анахьэу зыфэгъэхьыгъэхэр техникэр, чы-лэпхьэшIухэр, гъэстыныпхьэр кьэзэфыгъэнхэм ыкIи нэмыкI-хэм апае банкхэм чыIфэу кьаIа-хьхэр ары. Аужырэ ильэсхэм бжыхьэсэ чылапхьэхэу дгъэфе-дэхэрэм апроцент 70-м еху лъэпхьышIу дэдэу алыгъэхэрэм ашыщых. Ащ фэдэ чылапхьэхэр кьыIэ-кIэ-гъэхьыгъэнхэм фэшI Краснодарскэ научнэ-ушэтэкIо институту мэкъумэщым фэгъэ-загъэм зэзэгъыныгъэ дэтшыгъ.

А пстэум адакIоу федеральнэ ыкIи республикэ бюджетхэм кьарыкIырэ ахьщэр дгъэфедэзэ, тичыгъухэм гъомылышIоу ахэ-лыр зыфэдизыр зэгъэшIэгъэным фэшI тигубгъохэр тэуплэкIлх, ахэм кьагъэлъагъохэрэм атетэу минеральнэ чыгъэшлукхэр зра-гъэфедэштхэ шIыкIэхэм ащытэ-гъэгъуазэх. Ащ дакIоу мэкъу-мэ-щым мылгъоу щагъэкIодырэр нахь макIэ шIыгъэным пае Уры-сые Федерацием мэкъу-мэщым-кIэ и Министерствэ фэгъэкIотэ-ныгъэ зыхэлэ дизель гъэстыны-пхьэ мымакIэу кьытфетIупшы. Джащ фэдэу къуаджэм икIы-кIохэм техникэм Iоф зэрэагъэ-шIэшт гъэстыныпхьэм, ядохими-катхэм, минеральнэ чыгъэшлукхэм якъэщэфын тырагъэкIуа-дэрэм шыщ Iахь кьафапчыны-жы.

Пресс-конференциер зышау-хыным республикэм мэкъу-мэщымкIэ иминистрэу Юрий Петровым кызырIуагъэмкIэ, Адыгеим мэкъу-мэщымкIэ иэко-номикэ ильэс къэс нахь мэлъытэ. Адыгеим и Лышхьэу ТхьакIу-щынэ Аслъан а лъэныкъом мэхъанэшхо реты ыкIи ащ хэбь-ныгъэ егъэшIыгъэным ыналэ ренэу тырегъэтэ.

— Сицыхэ зытелъыр, — ыIуагъ Юрий Петровым, — мэкъумэщышIэм республикэм Iофэу шызэшIуихьхэр ренэу ифэшшошэ уасэ зэриIэщтыр ыкIи ащкIэ республикэм мун-иципальнэ хабзэми япашэхэм афэлэкIыштэу зи кызыратемы-нэщтыр ары. Адыгеим и Лы-шхьэ, республикэм и Прави-тельство ацIэкIэ хыныгъом хэлэ-жыгъэ пстэуми сафэгъушIо! Лэ-жыгъэм илукхьыным анахь гъэ-хьагъэ шызышIыгъэхэм щыт-хьур адэжъ!

*ЛЭХЪУСЭЖЪ
Хьадисэртбий.*

**(Анэрэ нэкIубгъом
кышхьэсэ).**

Ащ пьдзагъэу министрэм кыригъэжыагъ бгъу пстэумкIи фэхъазыгъэхэу Ионыгъом зэрэпэ-гъокIыгъэхэм, чылопсым изытет зэрарэу кьафыхьыгъэхэр зэрэз-пачыгъэхэм, зэрэмыгугъэщты-гъэхэу лэжыгъэр, анахьэу коц хьасэхэр мыдэу кызырэгъагъэ-хэм якытегушыIэн. Ащ кызыр-иIуагъэмкIэ, бэрэ ыгу кьэкIы-жыхь гъэрэкIо бжыхьэ ипхьэгъу лъэхьан чылопсым изытет пэры-хьубэу кьапигъэуцугъагъэхэр.

— Чылэпхьэ хэлхьэгъу уах-тэр оялэу зэрэщытыгъэм пхьэ-ныр нахь зэкIэхьэгъэн фаеу кызырешIыгъэм кьахэ-кIэу ама-лэу зетхьащтхэм игъэкIотыгъэу тащытегушыIэгъагъ Адыгеим и Лышхьэ дьтиIэгъэ зэлукIэ-гъум, — кыхигъэщыгъ Юрий Петровым. — Ащ щитхьухьэ-гъагъэх шIуагъэ кызыкIэкIотхэ амалхэу гъэфедэгъэнхэ фаехэр. Агротехнику не-пэ тызэрыгъуа-зэрэм бжыхьасэхэм япхьын зы-щыгъухьэн фэе уахтэу кьыди-лыгъэрэм ыкIэм тызынэсым зэ-кIэ тпхьын фаем ипроцент 15-м нахьыбагъэп чылапхьэр зэдгъэ-кIугъэгъэ чыгъур. Пхьэныр зы-пыугъ, ошхыр кьешхы, уахтэр тIэкIэкIы, бжыхьэ коц тимыIэу тыкьэнэн зэригъэкIыштым ищы-нагъо шыIэ мэху. Гъатхэм ащ фэдиз чыгъубэмэ ащыпхьыгъэшт лэжыгъэхэр зыфэдэхэм, Iоф-шIэныбэу ащ кызыдихьын ыIэ-кIыштым атегушыIэхэрэри кы-хьэкIыштыгъэх. ПстэумкIи бжы-хьасэхэм гектар мини 110-м лъыкIахьэу ядгъэубытыгъу итхь-хьэщтыгъ.

Ильэс 25-рэ хьугъэу агроном IофшIэным сыпылтыш, зыкIи кыхьэкIыгъэп шэкIогъу мазэм бжыхьасэхэр тичыгъухэм ащыт-пхьэу, ау ар гъэрэкIо бжыхьэ ащ фэдэ уахтэм зэшIотхын фаеу хьугъагъэ. Тиреспубликэ и Лы-шхьэ пшъэрлы гъэнэфагъэхэр кызыгъэуцухэм а мэхъанэ зилэ IофшIэным зиушъомбгъугъ. Шэ-кIогъу ыкIи тыгъэгъэзэ мазэхэр фэбагъэхэти, бжыхьасэхэр коша-гъэхэу кIымафэм хьагъэхэ, а лъэхьанри мыдэу рахыгъ.

ЖьоныгъокIэ-мэкъуогъу ма-зэхэм псы кьиугъэм тибжыхьа-сэхэм ащыщхэм зэрар арихыгъ, гектар мин 11,5-мэ псыр акIэ-гъагъ. Ахэм янахьыбэ зыуыты-щтыгъэхэр хьэмрэ коцымрэ. А хьасэхэм пстэумкIи гектар те-лгытэу кьарахыгъэр центнер 20-м кьехьугъэп, муниципальнэ образованиехэм лэжыгъэу кьа-хьыжын альякIыштым ащ кьы-щигъэкIагъ. Арэуштэу щытми, бжыхьасэхэм лэжыгъэ дэгъу кьарыгъыгъэу тэлъытэ.

**Мыщ дэжыгъэм пресс-конфе-
ренцием хэлэжыгъэхэрм унчIэхэр
кьатыхэу рагъагъэ.**

**— Республикэм щыкIо-
гъэ Ионыгъом сьд фэдэ
кIэуха фэхьугъэхэр?**

— Бжыхьасэхэм гурытымкIэ гектар телгытэу центнер 41,4-рэ кьатыгъ, коцым центнер 42,3-рэ, хьэм центнер 36,3-рэ кьарахыгъ. Районхэм азыфагу щыкIогъэ зэ-нэкъокъуныгъэм апэрэ зонэмкIэ Красногвардейскэ районым ыкIи

ятIонэрэ зонэмкIэ Теуцожь рай-оным пэрытныгъэр щаубытыгъ. Апэрэм центнер 34,9-рэ гектар те-лгытэу кьащырахыгъ. ПстэумкIи лэжыгъэу аугъоижыгъэмкIэ Джэджэ районым пэрытныгъэр щыубытыгъ, ащ коцымрэ хьэмрэ кьарахыгъэу тонн мини 118-м фэдиз хьазыр кьыщахьыжыгъ. ПстэумкIи лэжыгъэу кьахьы-жыгъэмкIэ районхэм IофшIа-гъэу яIэхэр зыфэдизхэр: Кош-хьаблэр — тонн мин 72,5-м еху, Красногвардейскэ — тонн мин 70,8-м фэдиз, Шэуджэныр — тонн мин 69-м фэдиз, Теуцо-жыгъэр — тонн мин 28-м еху, Мыекъуапэр — тонн мин 13,3-м фэдиз, Тэхьутэмькыуаер — тонн мини 4,5-м фэдиз, кьалэу Мые-къуапэр кьепхыгъэхэр — тонн мини 9,8-рэ. Районхэм анахь лэ-жыгъэ шхьаIэу коцым изы гектар центнер пчъагъэу кьащы-рахыгъэр: Красногвардейскэ — 49,6-рэ, Шэуджэныр — 46,3-рэ, Джэджэ — 44-рэ, Кошхьа-блэр — 41,9-рэ, Теуцожыгъэр — 36,7-рэ, Тэхьутэмькыуаер — 24,4-рэ, кьалэу Мыекъуапэр кьеп-хыгъэхэр — 28,2-рэ.

Коцым, хьэм, рапсым зэхэу-ба-тагъэу пстэумкIи кьарахыгъэр тонн 401240-рэ хьугъэ. А пчъа-гъэм джыри кыхьхьыгъэшт гъэтх-сэхэу лэжыгъэр кьэзытыштхэм, натрыфым ыкIи пынджым кьа-рахыштыр. ТызэрегъгъэрэмкIэ, мыгъэ пстэумкIи лэжыгъэу кьэтхьыжыштыр тонн мин 450-м кышчымыкIэнэу ары.

**— Муниципальнэ обра-
зованиехэм ащыщхэу
Ионыгъом пэрытныгъэр
щызыубытыгъэхэм ацIэ
кьепIуагъэмэ дэгъугъэ.**

— ЫпшгъэкIэ кызырэгъыс-Iуагъэу, Красногвардейскэ рай-оным бжыхьасэхэм анахьыбэ кьарихьыжыгъ. Ащ щыIуахы-жыгъэ гектар мин 14,5-м изы гектар центнер 49-рэ кьытыгъ. Ащ ыуж Шэуджэныр ыкIи Джэджэ районхэр итых. Ар апэрэ зонэр ары. ЯтIонэрэ зонэмкIэ Теуцожь районым нахь лэжыгъагъэ кьы-щахьыжыгъ.

**— Ионыгъу-2011-м изэ-
шIохынкIэ анахь мэхъа-
нэ зилагъэхэр сьд фэ-
дэха?**

— Мы лэжыгъэм IэкIыб хэ-гъэгъухэм кьашашIырэ комбай-нэхэу «Джон-Дир», «Клас», «Кейс», «Лаверда», «Нью Хо-ланд» зыфиIохэу зы мэфэ Iоф-шIэгъум лэжыгъэ гектар 50-м еху Iузыхьыжын зыIэкIыхэрэр республикэм шагъэфедэх. Хьа-сэу зы гектарым центнер 60-м кышчымыкIэу кьэзытын зыIэ-кIыштым ащ фэдэ зы комбайнэм мафэм тонн 100-м нэсэу кьы-щиIожын ыIэкIышт. Произво-дительность ин зилэ комбайнэхэр мымакIэу зэрагъэфедэгъэхэм ишIуагъэкIэ, Ионыгъор нахь псынIэу республикэм шызэ-шIуахыгъ, чIэнагъэу ашIыгъэри нахь макI.

**— Мыгъэрэ Ионыгъор
зыщызэпыугъэ уахтэ-
хэри кьыхьэкIыгъэхэба?**

— Ары, республикэм кьы-

гъэгъунэрэ чы-пIэм ошгъоу кьы-щехыгъэм лэ-жыгъэ хьэсэ дэ-гъухэр зилэ хьыз-мэтшIапIэхэм ащыщхэм мыма-кIэу зэрар ари-хыгъ. Ошгъым Iэ-кIэ зы лэжыгъэ гектарым цент-нер 70-м нэс кьытыгъэу зыщы-гъыштыгъэхэм, нэужым кьыра-хьыжыгъэр цент-нер 43-м шIо-кIыгъэп.

**— Тызыхэт
лэжыгъэм
уасэу илэм цыфхэр
егъэразэхэ?**

— Непэ рапс зы килограм-мым ыуасэ сомэ 14-м кьыщы-кIэрэп. Ащ фэдэ лэжыгъэу рес-публикэм пстэумкIи щаугъои-жыгъэр тонн мин 14,5-рэ зэ-рэхьурэр кызыдэпIытэкIэ, ащ уасэу Iахьыштыр зэрэмымакIэр кьыбгъурэIо. Джары кьэкIорэ ильэсым рапсым чыIоу рагъэ-убытыштыр нахьыбэ ашIынэу чыIаIэхэм зыкIащырахь-хьэрэр.

Лэжыгъэ кьэзытырэ бжыхьа-сэхэр арымэ Iофыр зыфэгъэхьы-гъэр, хьэм непэ уасэу илэми уигъэрэзэнэу щыт, зы килограм-мым соми 5-м еху Iахы. Коц килограммым ыуасэ соми 4,5-м лъыкIахэ. Республикэм ит пред-приятие кIочIэшхоу компания купэу «Ресурс» зыфиIорэр, ар комбикормышI завод. Непэ ащ ишIын зынагъэсыгъэмкIэ, зы илэсым комбикорм тонн мин 420-рэ кьышIын ыIэкIышт. Арыш, мыгъэ пстэумкIи лэ-жыгъэу кьэтхьыжыгъэмкIэ а предприятием ищыкIагъэр ибгъэ-кушущт.

КIэкIу кьэпIон хьумэ, лэжы-гъэм ищэнкIэ республикэм Iэ-пэо-лэпао зи щыIэн. ЕтIани кьыдэлъытэгъэн фае фэшхьаф чыIпIэхэм республикэм кьыща-хьыжыгъэ лэжыгъэм шыщ ашашэн зэралэкIыштыр. Джащ фэдэу нэмыкI чыIпIэ зэфэшхьаф-хэм кьаращырэ лэжыгъэри Адыгеим кьырагъэуалэ, ар ана-хьыбэу кьыздащэрэр ыпшгъэкIэ зигугъу кьэтшыгъэ комбикор-мышI заводыр ары.

**— ХьызмэтшIапIэхэм
ащыщхэу Ионыгъом
аныхь гъэхьагъэ щызы-
шыгъэхэр кьытфыхэ-
гъэщхэба?**

— Тапэрэ ильэсхэм афэдэу мыгъэ Джэджэ районым ичыгу-лэжыгъэм пстэумкIи лэжыгъэу кьахьыжыгъэмкIэ пэрытныгъэр аубытыгъ — тонн мини 118-м ар лъыкIахьагъ. ЗэкIэ республикэм кьыштыгъыжыгъэм ар иIахыш. А гъэхьагъэм анахь зилахьышIу хэлъыр Сапый Юныс зипэцэ СХА-у «Радуга» зыфиIорэр ары. Джащ фэдэу мы районым шыщ-хэ хьызмэтшIапIэхэу «Донду-ковскэ элеваторым», «Сергиев-скэм», «Восходым» а гъэхьа-гъэм Iахьэу халхьагъэр макIэп. Красногвардейскэ районым

щыщ СПК-у КIыкI Дэлэтбий зи-пэцэ «Колхозу Лениным» бжы-хьэсэ гектар пэпчэ центнер 64-рэ гектар телгытэу кьырихи, Ионы-гъом пэрытныгъэр щызыубыты-гъэхэм ащыщ хьугъэ. Теуцожь районми лэжыгъэм икьэхьыжы-кIэ анахь гъэхьагъэ шызышIыгъэр ООО-у «Синдика-Агро» зыфи-Iорэр ары. Ащ щаугъоижыгъэ бжыхьэсэ гектар пэпчэ центнер 46,8-рэ кьырахыжыгъ.

**— Ионыгъо лэжыгъэм
механизаторхэмрэ во-
дательхэмрэ азыфагу
зэнэкъокъуныгъэу ильы-
гъэм сьд фэдэ кIэуха
фэхьугъэхэр?**

— Ащ фэдэ зэнэкъокъуны-гъэм апэрэ чыIпIэр щыубытыгъ муниципальнэ образованиеу «Джэджэ районым» шыщ ОАО-у «Дондуковскэ элеваторым» икомбайнерэу Сергей Деркаче-вым, ащ пстэумкIи лэжыгъэ тонн 4743-рэ кьыIожыгъ. Джащ фэдэу ятIонэрэ зонэм хэхьэрэ районхэмкIэ анахь гъэхьагъэ ышIыгъ муниципальнэ образо-ваниеу «Теуцожь районым» шыщ ЗАО-у «Киево-Жураки» зыфиIорэм икомбайнерэу Бэгъ Арамбий, ащ икомбайнэ лэ-жыгъэ тонн 1856-рэ чIаригъэ-щыгъ. (Ионыгъу-2011-м анахь гъэхьагъэ шызышIыгъэхэм афэ-гъэхьыгъэ тхыгъэ я 11-рэ нэкIуб-гъом ит).

**— Республикэм лэжы-
гъэу кьыщахьыжыгъэм
изытет сьд фэдэ?**

— ПстэумкIи бжыхьасэхэм кьатыгъэ лэжыгъэу республи-кэм щаугъоижыгъэм ипроцент 73-рэ гъомылапхэ зыхэшIы-кIын плэкIыштым фэд. А лэ-жыгъэм хьаджыгъэ дэгъу хэ-кIышт, ащ хашIыкIышт хьалы-гъури дэгъу хьушт. Клейкови-нэу коцэу кьахьыжыгъэм хэ-лыр процент 18-м шегъэжыгъэу 26-м нэсы. Ахэр пчъэгъэ дэгъух. Республикэм лэжыгъэм изытет шауплэкIу зыхьугъэ лэжыгъэм кьыкIоцI мыгъэ апэрэу качествэ цыкIу зилэ тилэжыгъэ кьыхэ-кIыгъэп. Специалистхэм кьызы-ралорэмкIэ, лэжыгъэу кьэтхьы-жыгъэм, ащ IускIэ агъэфедэ-щтыр зэрэхэтэу, белокэу хэ-лыр макIэп. Ащ фэдэ лэжыгъэ кьахьыжынымыкIэ анахь зышIуа-гъэ кьэкIуагъэхэр джырэ лэ-

ПЭРЫТНЫГЪЭР ЫОНЫГЪОМ ЩЫЗЫУБЫТЫГЪЭХЭР

Мы илэсым илоныгъо анахь гъэхьагъэ щызышлыгъэхэр республикэм мэкъумэщымкIэ и Министерствэ щызэфыхьысыжыгъэх.

Чыгу жьоклупIэхэр гъэфедгъэнхэмкIэ, мэкъумэщ лэжыгъэхэр къэгъэкIыгъэнхэм пае технологиие пэрытыр гъэфедгъэнхэмкIэ анахь гъэхьагъэ зышлыгъэхэм мыщ кыкIэлтыкIохэрэр афэгъэшъошэгъэнхэу:

Адыгэ Республикэм и Лышхъэ и Дипломрэ ахъщэ шлухъафтынэу сомэ мин 100-рэ:

а 1-рэ зонэмкIэ:

Муниципальнэ образованиеу «Красногвардейскэ районум» (районум ипашэр Тхьэлъэнэ Вячеслав);

я 2-рэ зонэмкIэ:

Муниципальнэ образованиеу «Теуцожь районум» (районум ипашэр ипшгъэрылхэр зыгъэцакIэхэрэр ХьакIмамыкIо Азэмат).

Ионыгъу-2011-м анахь гъэхьагъэшлу щызышлыгъэхэр комбайнэ экипажхэм мыщ кыкIэлтыкIохэрэр афэгъэшъошэгъэнхэу:

а 1-рэ зонэмкIэ:

Адыгэ Республикэм и Лышхъэ и Дипломрэ ахъщэ шлухъафтынэу сомэ мин 210-рэ:

Сергей ДЕРКАЧЕВЫР — муниципальнэ образованиеу «Джэджэ районум» щыщ ОАО-у «Дондуковскэ элеваторум» икомбайнер, лэжыгъэ тонн 4743-рэ кыыложыгъэ;

я 2-рэ зонэмкIэ:

Адыгэ Республикэм и Лышхъэ и Дипломрэ ахъщэ шлухъафтынэу сомэ мин 210-рэ:

БЭГЪ Арамбий — муниципальнэ образованиеу «Теуцожь районум» щыщ ЗАО-у «Киево-Жураки» зыфиорэм икомбайнер, лэжыгъэ тонн 1856-рэ кыыложыгъэ.

ЖьоклупIэ чыгухэр гъэфедгъэнхэмкIэ, мэкъумэщ лэжыгъэхэр къэгъэкIыгъэнхэм пае технологиие пэрытыр гъэфедгъэнхэмкIэ анахь гъэхьагъэ зышлыгъэм мыщ кыкIэлты-

кIорэ шлухъафтынхэр фэгъэшъошэгъэнхэу:

Адыгэ Республикэм и Лышхъэ и Дипломрэ ахъщэ шлухъафтынэу сомэ мин 20-рэ:

Муниципальнэ образованиеу Джэджэ районум щыщ мэкъумэщ артелэу (колхозу) «Радугэм» (пашэр Сапый Юныс).

2011-рэ илэсым пстэумкIэ лэжыгъэу кыыхыжыгъэмкIэ анахь гъэхьагъэ зышлыгъэхэр.

Чыгу гектар 500-м ехъу зилэхъызмэтшIапIэхэмкIэ анахь кьахэщыгъэхэр:

Адыгэ Республикэм и министрэхэм я Кабинет и Дипломрэ ахъщэ шлухъафтынэу сомэ мин 70-рэ:

а 1-рэ зонэмкIэ:

Муниципальнэ образованиеу «Красногвардейскэ районум» щыщ мэкъумэщ производственнэ кооперативэу «Колхозу Ленин» зыфиорэ бжыхъэс гектар пэпчэ центнер 63,9-рэ кызыхыжыгъэр (пашэр КIыкI Долэтбий);

я 2-рэ зонэмкIэ:

Муниципальнэ образованиеу «Теуцожь районум» щыщ зэфшлыгъэ акционер обществэу «Синдика-Агро» зыфиорэ бжыхъэс гектар пэпчэ центнер 46,8-рэ кызыхыжыгъэр (пашэр Кушъу Рэмэзан).

Чыгу гектари 100-м шегъэжыгъэу 500-м нэс зилэхъызмэтшIапIэхэмкIэ анахь кьахэщыгъэхэр:

Адыгэ Республикэм и министрэхэм я Кабинет и Дипломрэ ахъщэ шлухъафтынэу сомэ мин 50-рэ:

а 1-рэ зонэмкIэ:

Муниципальнэ образованиеу «Красногвардейскэ районум» щыщ зэфшлыгъэ КФХ-у Нэгъой КъэпIанэ зипашэу бжыхъэс гектар пэпчэ центнер 63,5-рэ кызыхыжыгъэр;

я 2-рэ зонэмкIэ:

Муниципальнэ образованиеу «Теуцожь районум» щыщ зэфшлыгъэ КФХ-у Уджыхъу Мухьдинэ зипашэу бжыхъэс гектар пэпчэ центнер 53,7-рэ кызыхыжыгъэр.

Чыгу гектари 100-м нэс зилэ-

хъызмэтшIапIэхэм ащыщэу анахь гъэхьагъэ зышлыгъэхэр:

Адыгэ Республикэм и министрэхэм я Кабинет и Дипломрэ ахъщэ шлухъафтынэу сомэ мин 30-рэ:

а 1-рэ зонэмкIэ:

Муниципальнэ образованиеу «Шэуджэн районум» щыщ ООО-у «Союз» зыфиорэ бжыхъэс гектар пэпчэ центнер 62,3-рэ кызыхыжыгъэр (пашэр БрантI Налбий);

я 2-рэ зонэмкIэ:

Муниципальнэ образованиеу «МыекIопэ районум» щыщ ООО-у «Рубин» зыфиорэ бжыхъэс гектар пэпчэ центнер 47-рэ кызыхыжыгъэр (пашэр Владимир Игнатев).

Республикэ зэнэкъокъуныгъэм кьащыхэщыгъэхэр:

Комбайнэхэу «Дон-1500», «Дон-1500Б», «ACROS-530» зыфиохэрэм ыкIи IэкIыб хэгъэгухэм кьащашлыгъэ комбайнэхэу зимоторхэм шы кIочIэ 250-рэ зилэхэм язэкипажхэм азыфагу пэрытныгъэр щызыу-бытыгъэхэм мыщ кыкIэлтыкIохэрэр афэгъэшъошэгъэнхэу:

Адыгэ Республикэм и министрэхэм я Кабинет и Дипломрэ ахъщэ шлухъафтынэу сомэ мин 50-рэ:

а 1-рэ зонэмкIэ:

Муниципальнэ образованиеу «Красногвардейскэ районум» щыщ СПК-у «Колхозу Лениным» икомбайнэ экипажэу лэжыгъэ тонн 3910-рэ кызыложыгъэр (комбайнеры Владимир Малина);

я 2-рэ зонэмкIэ:

Муниципальнэ образованиеу «МыекIопэ районум» щыщ ООО-у СХП-у «Кубань» зыфиорэм икомбайнэ экипажэу лэжыгъэ тонн 1727-рэ кызыложыгъэр (комбайнеры Дмитрий Лозовоир).

Комбайнэхэу «Дон-1200», «Енисей-950», «Енисей-954», «Палессе» зыфиохэрэм якомбайнэ экипажхэу анахь гъэхьагъэ зышлыгъэхэм мыщ кыкIэлтыкIохэрэр афэгъэшъошэгъэнхэу:

Адыгэ Республикэм и министрэхэм я Кабинет и Дипломрэ ахъщэ шлухъафтынэу сомэ мин 50-рэ:

а 1-рэ зонэмкIэ:

Муниципальнэ образованиеу «Шэуджэн районум» щыщ СПА-у «Былымахъу» зыфиорэм икомбайнэ экипажэу лэжыгъэ тонн 2039-рэ кызыложыгъэр (комбайнеры Виталий Скрупскэр);

я 2-рэ зонэмкIэ:

Муниципальнэ образованиеу «МыекIопэ районум» щыщ хэушгъафыкIыгъэ подразделениеу ООО-у «Васюринский мясоперерабатывающий комбинат» зыфиорэм икомбайнэ экипажэу лэжыгъэ тонн 1266-рэ кызыложыгъэр (комбайнеры Александр Егоров).

Комбайнэхэу «Енисей-1200», «Нива» зыфиохэрэм якомбайнэ экипажхэу анахь гъэхьагъэ зышлыгъэхэм мыщ кыкIэлтыкIохэрэр афэгъэшъошэгъэнхэу:

Адыгэ Республикэм и министрэхэм я Кабинет и Дипломрэ ахъщэ шлухъафтынэу сомэ мин 50-рэ:

а 1-рэ зонэмкIэ:

Муниципальнэ образованиеу «Кошхьэблэ районум» щыщ зэфшлыгъэ КФХ-у Алексей Кушнарэнкэр зипашэу лэжыгъэ тонн 1896-рэ кызыложыгъэр (комбайнеры Валерий Мишхожэв);

я 2-рэ зонэмкIэ:

Муниципальнэ образованиеу «МыекIопэ районум» щыщ КХ-у «Ника» зыфиорэм икомбайнэ экипажэу лэжыгъэ тонн 382-рэ кызыложыгъэр (комбайнеры Сергей Галинский).

Комбайнэхэу зимоторхэм шы кIочIэ 250-м ехъу зилэхэу IэкIыб хэгъэгухэм кьащашлыгъэхэм ащыщхэу анахь гъэхьагъэ зышлыгъэхэм мыщ кыкIэлтыкIорэ шлухъафтынхэр ятыгъэнхэу:

Адыгэ Республикэм и министрэхэм я Кабинет и Дипломрэ ахъщэ шлухъафтынэу сомэ мин 50-рэ:

я 1-рэ зонэмкIэ:

Муниципальнэ образованиеу «Джэджэ районум» щыщ ОАО-у «Дондуковскэ элеваторум» икомбайнэ экипажэу лэжыгъэ тонн 46389-рэ кызыложыгъэр (комбайнеры Николай Степанов);

я 2-рэ зонэмкIэ:

Муниципальнэ образованиеу «Теуцожь районум» щыщ ЗАО-у «Синдика-Агро» зыфиорэм икомбайнэ экипажэу лэжыгъэ тонн 1422-рэ кызыложыгъэр (комбайнеры Алевтин Бондаренкэр).

Комбайнэу «Палессе» зыфиорэм икомбайнэ экипажхэм ащыщхэу анахь гъэхьагъэ зышлыгъэм мыщ кыкIэлтыкIорэ шлухъафтынхэр фэгъэшъошэгъэнхэу:

Адыгэ Республикэм и министрэхэм я Кабинет и Дипломрэ ахъщэ шлухъафтынэу сомэ мин 50-рэ:

Муниципальнэ образованиеу «Кошхьэблэ районум» щыщ-

хэщэгъэ КФХ-у Тхьаркьохъо Къаншъэобый зипашэу икомбайнэ экипажэу лэжыгъэ тонн 43792-рэ кызыложыгъэр (комбайнеры Дзыбэ Налбий).

Республикэ зэнэкъокъуныгъэу водителхэу, трактористхэу лэжыгъэр губгъом кышчыгъэу хьамэм егъэолIэгъэным фэгъэхьыгъэм анахь гъэхьагъэ щызышлыгъэхэр:

автомашинэу КамАЗ-м, тракторэу Т-150-м Iоф арызышIэхэрэм ащыщхэу анахь гъэхьагъэ зышлыгъэхэм мыщ кыкIэлтыкIохэрэр афэгъэшъошэгъэнхэу:

Адыгэ Республикэм и министрэхэм я Кабинет и Дипломрэ ахъщэ шлухъафтынэу сомэ мин 25-рэ:

а 1-рэ зонэмкIэ:

Муниципальнэ образованиеу «Шэуджэн районум» щыщ ООО-у «Агрокомплекс Шовгеновский» зыфиорэм иводителэу лэжыгъэ тонн 6926-рэ зезыщэгъэ Дзыбэ Руслан;

я 2-рэ зонэмкIэ:

Муниципальнэ образованиеу «МыекIопэ районум» ит хэушгъафыкIыгъэ подразделениеу ООО-у «Васюринский мясоперерабатывающий комбинат» зыфиорэм иводителэу лэжыгъэ тонн 4012-рэ зезыщэгъэ Юрий Волкыр.

Автомобильхэу «Газ-53»-р, ЗИЛ-130 ыкIи тракторхэу «МТЗ-80», «МТЗ-82» зыфиохэрэм яводителхэу анахь гъэхьагъэ зышлыгъэхэм мыщ кыкIэлтыкIорэ шлухъафтынхэр афэгъэшъошэгъэнхэу:

Адыгэ Республикэм и министрэхэм я Кабинет и Дипломрэ ахъщэ шлухъафтынэу сомэ мин 25-рэ:

а 1-рэ зонэмкIэ:

Муниципальнэ образованиеу «Шэуджэн районум» щыщ ИП-у Гь.Ю. Зезэрэхъэм имашинэу исэу лэжыгъэ тонн 1150-рэ зезыщэгъэ Къыкь ГьукIэалый;

я 2-рэ зонэмкIэ:

Муниципальнэ образованиеу «Теуцожь районум» щыщ ЗАО-у «Синдика-Агро» зыфиорэм иводителэу лэжыгъэ тонн 1752-рэ зезыщэгъэ Алексей Кармазыр.

ГАНДБОЛ

Апэрэ медалыр дышъэ

**Спорт шэрыоныр.
Европэм изэнэкьокъу
Алифиренкэхэм
тагъэгущо**

**Телефонкӕ къатыгъ.
Европэм спорт шэры-
онимкӕ изэнэкьокъу
Сербием икӕлэ шхъа-
лэу Белград шыкӕуагъ.
Урысыем ихэшыпыкӕ-
гъэ командэхэм ахэт-
хэу Олимпиадэ джэгун-
хэм ячемпионэу Сергей
Алифиренкэмрэ ащ
ыкӕу Александррэ
зӕлукӕгъухэм
ялӕпӕсэныгъэ къа-
цагъӕлӕгъуагъ.**

Хэгъэгум иныбжыкӕ хэ-
шыпыкӕгъэ командэ хэтэу
Александр Алифиренкэр кӕ-
рахъомкӕ шэрыозэ, медалитӕ
къызэрихыгъэр тигъэзет къы-
хиутыгъагъ. «МП-8» зыфиорэ
шыкӕлэр ары апэрэ чэзым ши-
гъэцӕкӕгъэр. Дышъ ыкӕи ты-
жын медальхэр къызэрэф-
агъэшӕшагъэхэм тигъэгущо-
уагъ. Шыкӕлэу «МП-10»-р
А. Алифиренкэм зегъацӕкӕм
командэу зыхэтым апэрэ чы-
плэр къыдихыгъ. Нӕбгырэ зы-
рызхэм язэнэкьокъу Адигеим
испортсмен дышъэ медалыр
къысхыгъ.

Адигэ Республикэм и ШВСМ
зышчыгъӕсэрэ Александр
Алифиренкэр Адигэ кӕра-
лыгъо университетым физ-
культурэмкӕ ыкӕи дзюдомкӕ
институт шеджэ, Сергей Али-
фиренкэр итнерер.

Урысыем ихэшыпыкӕгъэ
хульфыгъэ командэ ыцӕкӕ
тиспортсмен цӕрылоу Сергей
Алифиренкэр Европэм изэн-
экьокъу хэлӕжыгъ, джырэ уахъ-
тэ егъаджэн зӕлукӕгъухэм
илӕпӕсэныгъэ ащеплӕкӕу.

**Европэм иныбжыкӕлӕхэр Олимпиадэ джэ-
гунхэу Тыркуем икӕлӕу Трабзон шыкӕуа-
гъэм ахэлӕжыгъэх. Мыекӕуапэ гандбол ко-
мандэу «Адыфым» шешӕрэ Наталья Афа-
насьевам дышъэ медалыр ыбгъэ къыхӕлыды-
кӕу Адигэ Республикэм къыгъэзӕжыгъ.**

Швецием, Данием, Польшэм,
нэмыкӕ хэгъэгумэ яныбжыкӕ хэ-
шыпыкӕгъэ командэмэ Урысыем
испортсменкӕхэр пӕшорыгъэшъ
ешӕгъухэм ащылукӕгъэх. Мые-
кӕуапэ икӕлӕу Наталья Афанасье-
вам гъогъгъуи 6 кӕлапчӕм Изгъа-
ор дидзагъ, тикомандэ текӕныгъэр
къыдихыным илахъ хишӕхыгъ.

Урысыемрэ Швециемрэ яспортс-
менкӕхэр дышъэ медальхэм афӕ-
бӕнӕххэу финалым шыӕлукӕгъэх.
Пчӕагъэр 38:20-у тикомандэ ешӕ-
гъур къыхыи, апэрэ чыплэр къы-
фагъӕшӕшагъ.

— Наталья Афанасьевар гупчэм
шешӕ, — еӕ «Адыфым» иныб-
жыкӕ командэ итнерер шхъалӕу
Галина Мельниковам. — Опыт иӕ
зыхъукӕ бӕкӕ тышчыгъышты.

— Тхъаегъӕспӕух тренерэу си-
гъэр, сикӕлӕгъаджӕхэр, «Ады-
фым» шешӕхэрэр, — кӕуатэ
Наталья Афанасьевам. — Ахэр си-
мыгъусӕххэу зӕнэкьокъу инхэм за-
фӕзгъӕхъазырын слӕкӕыштытӕ.
Нэмыкӕ спорт зӕлукӕгъумэ сахъ-
лажӕзӕ, медальхэм сафӕбӕнӕшт.

«Адыфым» имафӕхэр

**«Кубань» Краснодар —
«Адыф» Мыекӕуапэ — 44:25.**
Шышхъӕлым и 10-м Краснодар
шыӕлукӕгъэх.

Илӕсыкӕ ешӕгъум командэмэ
зыфагъӕхъазырэ, ныбджӕгъу зӕлу-
кӕгъу зӕдырагъ. «Адыфым» ит-
нерер шхъалӕу, УФ-м изаслужен-
нӕ тренерэу Александр Реввэ

къызэрэтиуагъэу,
спортсменкӕ ныб-
жыкӕлӕхэм ялӕп-
ӕсэныгъэ кӕагъ-
лӕгъоным фӕшӕ
амалышӕхэр яӕ-
гъэх. Республикэм
икомандэ шхъалӕ
аштӕштхэр къыха-
хынхэм фӕшӕ ныб-
джӕгъу зӕлукӕгъухэм ахагъ-
лажӕх.

Зӕхъокӕныгъэхэр

«Адыфым» хэтыжхӕп Мария
Гарбузрэ Мария Романенкэмрэ.
М. Гарбуз «Ростов-Дон» аш-
тагъ. М. Романенкэр «Кубань» ра-
гъӕлӕгъагъ. Спортсменкӕ цӕрылоу
Марина Наукович «Кубань» аш-
тагъ, «Адыфым» ар къыдешӕгъ.

Хэтӕ «Адыфым» аштӕштхэр? А
упчӕм гандболыр зикӕсӕхэр лӕ-
шӕу егъӕгумӕкӕх. Дӕрбӕ Заремэ
тиккомандэ къыгъэзӕжыгъэу иӕ-
пӕсэныгъэ хегъахъо. Кӕлӕпчӕ-
лутӕу Рената Каюмовар «Ростов-
Дон» къыхащыгъ. Марина Ша-
рофан Краснодар, Тольятти, Ка-
захстан якомандэмэ ащешӕгъ,
Грециемӕ шыӕгъ.

— Тикӕалӕ шамыпӕгъэу а
пшӕзшӕитӕмӕ анэмыкӕ «Ады-
фым» кӕдгъӕлӕгъагъӕп, — кӕ-
уатэ Александр Реввэ. — Тиспорт
еджапӕ зышчыгъасӕхэрэр арых
тызышчыгъыгъхэрэр.

Спортсменкӕ цӕрыло «Ады-
фым» кӕу аштагъӕп. Ар къызы-
дӕплыгътӕкӕ, тикомандэ Урысыем
изӕнэкьокъу чыплӕ лӕагъ къышчы-

Галина Мельниковамрэ Наталья
Афанасьевамрэ.

дихын ыльӕкӕыштытӕ тшӕрӕп. Яна
Усковар Урысыем ибзылӕфыгъэ
хэшыпыкӕгъэ командэ хэт, джы-
рэ уахътэ Тольятти шыӕу зӕлукӕ-
гъумэ зафегъӕхъазыры, Екатерина
Сухановар Урысыем иныбжыкӕ
хэшыпыкӕгъэ командэ хэтэу Ев-
ропэм изӕнэкьокъу хӕлажӕ.

Анна Игнатченкэр, Лариса Сы-
соевар, Светлана Кожубековар,
Марина Васильевар, Ольга Дуби-
нар, Наталья Еремченкэр, нэмыкӕ-
хӕри «Адыфым» шешӕх, илӕсы-
кӕ зӕнэкьокъум зыфагъӕхъазыры.

Белоруссием кӕощтых

Белоруссием дунӕ турнир
шышхъӕлым и 22 — 28-м шы-
кӕощт. Краснодар, Санкт-Петербург,
Мыекӕуапэ, Беларуссием якоман-
дӕхэр зӕнэкьокъум хӕлӕжӕштых.
Шышхъӕлым и 29-м къышчыубла-
гъэу Ростов-на-Дону турнирӕу шы-
зӕхашӕрэм «Адыфыр» хӕлӕжӕшт.
Ныбжыкӕлӕхӕми, опыт зийӕхэм
иӕф зыдашӕжӕзӕ, хэгъэгум изӕ-
нэкьокъу ухъазырыныгъэ дӕгъу
къышагъӕлӕгъоным пылтых.

ЕМТИЛЬ Нурбий.

Зӕхъышагъӕхэр:
Адигэ Республикэм
и Кӕралыгъо
Совет — Хасэр,
иминистрӕхэм
я Кабинет

Къыдзыгъӕкӕхэр:
Адигэ Республикэм
лӕпкӕ иӕфхӕмкӕ,
иӕкӕ кӕралхэм
ащыпсӕурӕ тильӕп-
кӕгъухэм адырагъ
зӕпхыныгъӕхӕмкӕ
ыкӕи кӕбар жъу-
гъэм иамалхӕмкӕ
и Комитет
Адресыр: ур. Кре-
стьянскэр, 236

**Редактор
шхъалӕр
Дӕрбӕ
ТИМУР**

**Редактор
шхъалӕм иапӕрэ
гуадзӕр
АУЛӕ Руслъан**

**Редактор
шхъалӕм
игуадзӕр —
пшӕдӕкӕжы
зыхъыр
секретарыр
ХЪУРМӕ Хъусен**

**Пшӕдӕкӕжы
зыхъыр
секретарыр
Нӕпшӕкӕуй
Заур**

**Редакциер
зыдӕшӕлӕр:
385000,
кӕ. Мыекӕуапэ,
ур. Первомайскэр,
197.**

Телефонхэр:
приемнӕр:
52-16-79,

редактор шхъалӕм
иапӕрэ
гуадзӕр:
52-49-44,

редактор гуадзӕр-
пшӕдӕкӕжы зы-
хъыр секретарыр:
52-16-77.

E-mail:
adygvoice@mail.ru

**Зышаушыхъаты-
гъэр:**

Урысые Федерацием
хэутын иӕфхӕмкӕ,
телерадиокъӕтын-
хӕмкӕ ыкӕи зӕлы-
лӕсыкӕ амалхӕмкӕ
и Министерствэ
и Темыр-Кавказ
чыплӕ гъӕлоры-
шӕлӕ, зӕраушыха-
тыгъэ номерыр
ПИ №10-3892

**Зышчыаутырэр
ОАО-у
«Полиграф-ЮГ»,
385000,
кӕ. Мыекӕуапэ,
ур. Пионерскэр,
268**

**Пчӕагъэр
5185
Индексхэр
52161
52162
Зак. 2007**

Хэутыным
узчыкӕлӕхӕнӕу шчыт
уахъгъэр
Сыхъатыр 18.00
Зышчыкӕлӕхӕнӕу
уахъгъэр
Сыхъатыр 18.00

1993

**ACTIVE
Language Centre**

**ЦЕНТР ИЗУЧЕНИЯ ЯЗЫКОВ
БЗЭ Зӕгъӕшӕн гупч**

UNIVERSITY of CAMBRIDGE
ESOL Examinations

English for Speakers of Other Languages

• АНГЛИЙСКИЙ

• РУССКИЙ

• НЕМЕЦКИЙ

• АДЫГЕЙСКИЙ

• ФРАНЦУЗСКИЙ

Запись на 2011-2012 уч. год

с 15 августа ежедневно

по адресу: г. Майкоп, ул. Ленина, 36.

тел. 52-17-63

**МЫ ХОТИМ, ЧТОБЫ ВЫ ЗНАЛИ И УМЕЛИ БОЛЬШЕ
ДРУГИХ !**

Лицензия Серия РО № 008756 от 23.06.2001г Минобразования и науки РА